

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la conflictul negativ de competență apărut între Completul specializat în materie de drept civil al Curții de Apel Centru și Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Centru la examinarea demersului înaintat de către executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la stabilirea modului de executare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2009,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Pînzaru Aurel împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea Consiliului municipal Chișinău să acorde spațiu locativ conform actelor normative în vigoare,

*(Dosarul nr. 2ac-83/25
NR. PIGD 2-23181821-01-2cc-14032025)*

Conflict negativ de competență la examinarea demersului cu privire la schimbarea modului și ordinii de executare a hotărârii judecătorești adoptate până la 01 aprilie 2019

09 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților conflictul negativ de competență apărut între Completul specializat în materie de drept civil al Curții de Apel Centru și Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Centru la examinarea demersului înaintat de către executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la stabilirea modului de executare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2009,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

La 21 noiembrie 2008 Pînzaru Aurel a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, prin care a solicitat obligarea Consiliului municipal Chișinău să-i acorde spațiu locativ, conform actelor normative în vigoare.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2009 s-a admis acțiunea depusă de Pînzaru Aurel, fiind obligat Consiliul mun. Chișinău să-i acorde lui Pînzaru Aurel și membrilor familiei acestuia spațiu locativ.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2009 s-a respins recursul declarat de Consiliul mun. Chișinău cu menținerea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2009.

La 19 decembrie 2023 executorul judecătoresc Ungureanu Oleg a depus un demers, prin care a solicitat emiterea unei hotărâri privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu nr. 3-492/09 din 23 februarie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău, menționând că la cererile în adresa debitorului, ultimul a informat că problema nu poate fi soluționată din lipsa spațiului liber în mun. Chișinău, actualmente creându-se o criză de spațiu locativ liber, autoritățile administrației publice locale fiind neavând posibilitatea să execute hotărârile judecătorești definitive și irevocabile privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori.

La 19 decembrie 2023 demersul executorului judecătoresc Ungureanu Oleg privind stabilirea modului de executare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2009 a fost repartizat spre examinare, în mod automat-aleatoriu judecătorului raportor Dutca Ina.

Prin încheierea președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2024 a fost dispusă redistribuirea cauzelor aflate în procedura judecătorului Dutca Ina.

La 5 iunie 2024 demersul formulat de executorul judecătoresc Ungureanu Oleg privind stabilirea modului de executare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2009 a fost repartizat spre examinare, în mod automat-aleatoriu judecătorului raportor Braga Angela.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2024 s-a declinat competența completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel

Chișinău, de la examinarea demersului înaintat de către executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la emiterea unei hotărâri privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu nr. 3 492/09 din 23 februarie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău. S-a remis cauza pentru redistribuire aleatorie, judecătorilor specializați în materie de drept comun.

Potrivit fișei de repartizare, la 31 octombrie 2024, prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, demersul formulat de executorul judecătoresc Ungureanu Oleg privind stabilirea modului de executare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2009 a fost repartizată spre examinare, în mod automat-aleatoriu, judecătorului raportor Mîra Ghenadie, care potrivit dispoziției nr. 21 din 30 septembrie 2024 a președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău privind modificarea dispoziției președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău nr. 17 din 21 iunie 2024, face parte din completul nr. 1, specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 04 noiembrie 2024 s-a declinat competența Completul specializat în materie de contencios administrativ, de la examinarea demersului formulat de executorul judecătoresc Ungureanu Oleg privind schimbarea modului și ordinii de executare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2009, în favoarea completelor specializate în materie de drept comun ale Curții de Apel Chișinău.

S-a remis cauza pentru redistribuire aleatorie, judecătorilor completelor specializate în materie de drept comun ale Curții de Apel Chișinău.

Pin încheierea din 13 februarie 2025 a Curții de Apel Centru s-a ridicat de la examinarea cauza civilă s-a suspendat procesul la cererea reclamantului și s-a sesizat Curtea Supremă de Justiție pentru soluționarea conflictului de competență apărut între Completul specializat în materie de drept civil al Curții de Apel Centru și Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Centru.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

Art. 44 alin. (3) și (9) din Codul de procedură civilă:

„conflictul de competență dintre două sau mai multe judecătorii care nu țin de aceeași curte de apel ori dintre o judecătorie și o curte de apel, ori între curțile de apel se judecă de Curtea Supremă de Justiție. Instanța competentă să judece conflictul de competență soluționează, fără citarea participanților la proces, conflictul dintre instanțe printr-o încheiere, care nu se supune nici unei căi de atac”.

Art. 200 alin. (3) și (4) din Codul administrativ:

„conflictul de competență dintre judecătoriile din jurisdicția diferitor curți de apel, dintre o judecătorie și o curte de apel sau dintre două curți de apel se soluționează de către Curtea Supremă de Justiție. Conflictul de competență se soluționează fără citarea participanților la proces, printr-o încheiere nesuscetibilă de recurs”.

Art. 249 alin. (1) și (2) Cod administrativ,

„(1) Hotărârile judecătorești și alte titluri executorii se execută conform prevederilor prezentului capitol.

(2) Pentru executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare sînt competente instanțele de apel”.

Art. 258 alin. (1) din Codul administrativ,

„procedurile administrative și procedurile prealabile inițiate pînă la data intrării în vigoare a prezentului cod, care nu au fost finalizate pînă la 01 aprilie 2019, se vor finaliza conform prevederilor legale valabile pînă la data intrării în vigoare a prezentului cod. Această dispoziție este valabilă și pentru procedurile prealabile inițiate după data intrării în vigoare a prezentului cod referitoare la o procedură administrativă inițiată pînă la data intrării în vigoare a acestuia”.

Art. 60 Cod de executare:

„(1) Procedura de executare se intentează la cererea creditorului urmăritor sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanței de judecată, cu prezentarea documentului executoriu spre executare.

(2) Creditorul este liber să depună documentul executoriu la orice executor judecătoresc, ținînd cont de prevederile art.30 din prezentul cod.

(3) În termen de 3 zile după primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părților în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere, și propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare și de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia și copia documentului executoriu, certificată de executorul judecătoresc. Curgerea termenului începe din momentul comunicării debitorului a încheierii cu privire la intentarea procedurii de executare în condițiile art.67 din prezentul cod”.

Art. 77 Cod de executare

„Dacă există circumstanțe care fac executarea dificilă sau imposibilă, executorul judecătoresc sau părțile în procedura de executare vor înainta în instanța de judecată care a eliberat documentul executoriu o cerere privind schimbarea modului și a ordinii de executare a hotărârii.

Cererea de schimbare a modului și a ordinii de executare a hotărîrii se examinează în modul prevăzut la art.252 din Codul de procedură civilă, în cel mult 30 de zile”.

Art. 152 alin. (3) Cod de executare,

„Dacă efectuarea actelor de către creditor este imposibilă, iar debitorul refuză executarea hotărîrii, executorul judecătoresc încheie un proces-verbal și înaintează un demers instanței de judecată care a adoptat hotărîrea, pentru a stabili modul de executare a acesteia și de aplicare a sancțiunii față de debitor”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

Completul Curții Supreme de Justiție menționează că dispozițiile articolului 200 alin. (3) din Codul administrativ și art. 44 din Codul de procedură civilă nu reglementează instituția conflictului de competență dintre două colegii specializate ale aceleiași curți de apel. Respectiv, aceste norme urmează a fi aplicate în speță prin analogie.

La examinarea conflictului negativ de competență dintre Completul specializat în materie de drept civil al Curții de Apel Centru și Completul specializat în materie de contencios administrativ al Curții de Apel Centru, Curtea Supremă de Justiție reține următoarele aspecte esențiale.

Materialele cauzei atestă că prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2009, menținută prin decizia Curții Supreme de Justiție din 10 iunie 2009, s-a admis

acțiunea depusă de Pînzaru Aurel, fiind obligat Consiliul mun. Chișinău să-i acorde lui Pînzaru Aurel și membrilor familiei acestuia spațiu locativ.

Din lucrările dosarului rezultă că la data de 01 august 2013, prin încheierea nr. 071-54/2011 executorul judecătoresc Guțu Svetlana a dispus strămutarea către executorul judecătoresc Oleg Ungureanu, pentru continuarea executării documentul executoriu nr. 3-492/09 din 23 februarie 2009 emis de Curtea de Apel Chișinău privind obligarea Consiliului mun. Chișinău să-i acorde lui Pînzaru Aurel și membrilor familiei sale spațiu locativ.

La data de 01 august 2013 executorul judecătoresc Oleg Ungureanu a emis actul privind preluarea executării documentului executoriu.

La 19 decembrie 2023 executorul judecătoresc Ungureanu Oleg a depus un demers, prin care a solicitat emiterea unei hotărâri privind stabilirea modului de executare a documentului executoriu nr. 3-492/09 din 23 februarie 2009, emis de Curtea de Apel Chișinău, menționând că la cererile în adresa debitorului, ultimul a informat că problema nu poate fi soluționată din lipsa spațiului liber în mun. Chișinău, actualmente creându-se o criză de spațiu locativ liber, autoritățile administrației publice locale fiind neavând posibilitatea să execute hotărârile judecătorești definitive și irevocabile privind asigurarea cu spațiu locativ a creditorilor urmăritori.

Astfel, obiectul prezentului litigiu îl constituie stabilirea modului de executare a hotărârii judecătorești din 23 februarie 2009 a Curții de Apel Chișinău privind obligarea Consiliului mun. Chișinău să-i acorde lui Pînzaru Aurel și membrilor familiei sale a spațiului locativ conform prevederilor art. 35 al Legii cu privire la poliție nr. 416 din 18 decembrie 1990 și normelor prevăzute de prevederile art. 42 al Codului cu privire la locuințe.

Din analiza demersului executorului judecătoresc se reține că acesta nu solicită inițierea procedurii de executare, care prin art. 249 alin. (2) din Codul administrativ a fost pusă în competența instanțelor de apel (în vigoare din 01 aprilie 2019), dar solicită stabilirea modului de executare a hotărârii din 23 februarie 2009 a Curții de Apel Chișinău – în temeiul art. 152 din Codul de executare, în privința căreia deja este inițiată procedura de executare.

Din prevederile art. 152 alin. (3) Cod de executare, rezultă că dacă efectuarea actelor de către creditor este imposibilă, iar debitorul refuză executarea hotărârii, executorul judecătoresc încheie un proces-verbal și înaintează un demers instanței de judecată care a adoptat hotărârea, pentru a stabili modul de executare a acesteia și de aplicare a sancțiunii față de debitor.

Din prevederile art. 77 alin. (2) Cod de executare, rezultă că cererea de schimbare a modului și a ordinii de executare a hotărârii se examinează în modul prevăzut la art. 252 din Codul de procedură civilă, în cel mult 30 de zile.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, nr. 225-XV din 30.05.2003, în vigoare la data emiterii hotărârii din 23 februarie 2009 Curții de Apel Chișinău, la art. 33 alin. (2) prevedea că Curțile de apel de drept comun judecă în primă instanță litigiile privind contestările actelor juridice cu caracter normativ, hotărârilor, acțiunilor (inacțiunilor) autorităților administrației publice din municipii, ale consiliului municipal și primăriei

municipiului Chișinău, ale funcționarilor publici din cadrul acestora, ce lezează drepturile, libertățile și interesele legitime ale cetățenilor și organizațiilor, prevederi care nu mai sunt în vigoare la momentul înregistrării prezentei cereri.

Or, potrivit art. 258 alin. (1) din Codul administrativ, procedurile administrative și procedurile prealabile inițiate pînă la data intrării în vigoare a prezentului cod, care nu au fost finalizate pînă la 01 aprilie 2019, se vor finaliza conform prevederilor legale valabile pînă la data intrării în vigoare a prezentului cod. Această dispoziție este valabilă și pentru procedurile prealabile inițiate după data intrării în vigoare a prezentului cod referitoare la o procedură administrativă inițiată pînă la data intrării în vigoare a acestuia.

Prin urmare, legiuitorul prin reglementările finale și tranzitorii ale Codului administrativ a optat pentru soluționarea conflictului de legi în timp la principiul aplicarea legii vechi sub condiția că procedurile administrative și cererile prealabile au fost inițiate pînă la 1 aprilie 2019.

Instanța de recurs reține că procedura de executare a fost inițiată în baza documentului executoriu nr.3-492/09 din 23.02.2009 a Curții de Apel Chișinău în privința debitorului Consiliul mun. Chișinău pînă la adoptarea și intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Rezultând din cele expuse supra, Completul de judecată evidențiază că hotărârea din 23 februarie 2009 a Curții de Apel Chișinău se află în procedura de executare silită la executorul judecătoresc Ungureanu Oleg, potrivit art. 21 din Codul de executare.

Completul menționează că competența instanței de apel ce ține de executarea hotărârilor judecătorești, emise în procedura contenciosului administrativ, a apărut odata cu punerea în aplicare a reglementărilor Codului administrativ – 01 aprilie 2019, respectiv se execută de către instanța de apel conform prevederilor Codului administrativ doar hotărârile adoptate după intrarea în vigoare a Codului administrativ, adică după data de 01 aprilie 2019.

Prin urmare, cererile cu privire la determinarea modului de executare a hotărârii judecătorești adoptate pînă la 01 aprilie 2019, urmează a fi examinate de către Completele specializate în materie de drept civil ale Curții de Apel Centru, în temeiul prevederilor Codului de procedură civilă. Or, Codul administrativ la Capitolul VI „Executarea hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare”, nu reglementează instituția „stabilirea modului de executare a hotărârii judecătorești”.

Așadar, față de obiectul și părțile prezentei acțiuni și de temeiurile de fapt și de drept invocate de către reclamant, competența jurisdicțională materială de examinare a litigiului aparține completului în materie de drept comun și nu de contencios administrativ, motiv pentru care se va stabili competența examinării cererii în procedură contencioasă generală în instanța de drept comun.

Din aceste motive, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că examinarea prezentei cauze este de competența Completului specializat în materie de drept comun al Curții de Apel Centru.

Ținând cont de art. 44, alin. (3), (9), art. 269-270 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Constată competența Completului specializat în materie de drept comun al Curții de Apel Centru, la examinarea demersului înaintat de către executorul judecătoresc Oleg Ungureanu cu privire la stabilirea modului de executare a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2009.

Cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Pînzaru Aurel împotriva Primăriei mun. Chișinău și Consiliului municipal Chișinău cu privire la obligarea Consiliului municipal Chișinău să acorde spațiu locativ, conform actelor normative în vigoare, se remite spre examinare Curții de Apel Centru, completului specializat în materie de drept comun.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă